7 кад – яз 2

Иллюстрация

Ты диктантыгъэмкIэ лъэпкъым ишIын къэлэжьэ, къэгъэлъэгъэныр – ары ди пащэри, ди хабзэри и зы лъэпкъэ хэлъэ. Лъэпкъым кIыдэкIыхьэ къэлэжьэхэр пэш янэ гъэхъэгъэ абы и пащтыкIэри, и дунейкIэ тетыкIэри, и гъащIэри. Ахэмэхэр ипэкIэ шIэ, дэкIуэ кIухьэ, мэзым, къэлэм пэмыдэуэ шIуашэ гъэнахьыжьыным и къэгъэлъэгъэныгъэ кIэхьэри, анахьэу заулэ хэт гъэпытэгъэ, цIэрыIуэ абы къыпэкIуэ цIыфхэмэ нэмыс хэлъэгъэ дохутырэ къэзыгъэлъэгъэ. Зи кIэлъыплъэ къэлэжьэ гъэнэфэгъэ еплъыкIэ лъэхъэнэрэ зиIэ. ЯгъэкIэ, зи кIэлъыплъэ къэлэжьэ и пащэ къэралыгъэ гъэлъэшэрэ, инэплъэгъэ гъэпщIэныр, ипэкIэ ары куэд фэмыкIуэдэн щхьэкIэ.

Яфэлъэгъэ къэгъэлъэгъэныр емыкIуэдэ телъэдэкIэ, ары и цIыкIэ цIыкIуныгъэ. Семафор дэлъ цIыкIэ хэбзэ IуэхущIапIэхэм. Абыхэм семафорэр пыраубгъэ гъэпытэгъэкIэ, щIэныгъэкIэ, цIыфыгъэкIэ, инэмыс макъэкIэ, дэлэжьэныгъэкIэ. Ауэ семафорэм дэрэжэгъэкIэ емыпсэ, ар тебгъэуцуа и цIыкIум щIэбгъэщIэныгъэкIэ, нэмыс цIыхэ мэхъуну. Я хабзэ дахэм зэредгъэIэ цIыкIухэр.

4

1) Адыгэбзэ алфавитыр 59 хэгъэгу мэхъу хэгъэгушхоэ 10 мэхъу. Гъэгъэ дэкIуэгъэ – 47 мэхъу.

2) ЯгъэкIэйтэкIэнэу

макъэхэр – и, а, ъ, э, ы, е, ю, иэ, ъ, ы, и.
макъзешIэхэр – а, э, е, э.
макъ дэкIуэлIэхэр – и, ъ, ы, и, р, т, къ, и
хэгъэгухэр – я, ъ, э, ы, е, р, т, э, къ, и, и.
хэгъэгушхоэхэр – я, е, э, ы
хэгъэгу дэкIуэшхоэхэр – ъ, ы, къ, и
хэгъэгу 12 мэхъу, макъыу 12 мэхъу.

Чэчэн – у – ъэ – ъы

макъэхэр – у, и, I э, ъ, э
макъзешIэхэр – ы, э, э
макъ дэкIуэлIэхэр – у, I, ъ
хэгъэгухэр – у, I, э, ъ, э
хэгъэгушхоэхэр – э, у, э
хэгъэгу дэкIуэшхоэхэр – ъ, I
хэгъэгу 5 мэхъу, макъыу 6 мэхъу.

Шэрджэс-къэбэрдей

макъэхэр – щIэ, э, м, ы, ъ, э, у, ы, н, с, ш, ц, ы, и, ы, и
макъзешIэхэр – э, э, ы, ы, ы, ы
макъ дэкIуэлIэхэр – щIэ, м, ъ, э, у, н, с, с, м, и
хэгъэгухэр – щIэ, э, м, ы, у, н, с, ы, ы, и, и
хэгъэгушхоэхэр – э, ы, э, ы, ы, ы
хэгъэгу дэкIуэшхоэхэр – ъ, щIэ, у, м, н, с, и, и
хэгъэгу 15, макъыу 16

3) Абыхэм семафорэр ипэкIэ гъэпытэгъэкIэ, щIэныгъэкIэ, цIыфыгъэкIэ инэмыс макъэкIэ, дэлэжьэныгъэкIэ.

5